

AKTUELNO: Svđutsđo i dđon bđuz duvđonđ, 31. mđoň 2017. gđadidđu

24.05.2017

Rđci nđ DUVĐNU ZĐÅ TITI ZDRĐVLjĐ, SMĐNJI SIRĐŽMĐÅ TVĐž I
 DĐžPRINDSI RĐZVĐžD'U - Svđođmu gđadidđu 31. mđoň Đ°, Svđutsđođ zdrđvstvđunđ Đ%rgđoňzđciňđo
 (SZĐž) i njđuni pđrtnđuri Đ%bđulđmÅ%đoň u Svđutsđo i dđon bđuz duvđonđ, istiÅu zdrđvstvđunđu i
 drugđmu riziđmu Đ%Đ%ňi sđmu pđvđmuň u sđo upđtrđubđ%m duvđonđ i zđo|đoÅ%u sđmu zđo dđulđ%tvđ%rnđmu
 pđ%ilitiđmu Đ%Đ%ňimđo sđmu smđoňjuňđmu upđtrđubđo duvđonđ. Tđumđo Đ%vđ%gđ%diňđug Svđutsđođ%g dđonđ
 bđuz duvđonđ 2017. Ňđmu âžduvđon â€“ prđutnjđo rđzvđ%ňuâ€•.

Â

Â

Â

Đšđmpđoňđ trđubđo dđo:

- dđ%đođoÅ%đmu prđutnjmu Đ%Đ%ňu duvđonsđođ industriňđo prđudstđvljđo u svim
 drÅ%đođomđo svđutđo zđo Đ%drÅ%ivi rđzvđ%ň zđo zdrđvljđmu i Đmuđođ%nđ%msđ%bđ% blđgđ%stđoňđmu njihđ%vih
 gđoÅ%oňđo;

- prđudlđ%Å%i mđurđmu Đ%Đ%ňđmu drÅ%đoň vđo i Ňđvnđ%st trđubđo dđo prđuduzmu dđo
 bi pđ%bđ%iljđo li zdrđvljđmu i rđzvđ%ň suđ%Ä•đoň u Ä•ti sđmu sđo svđutsđođ%m duvđonsđ%m Đ%rizđ%m.

Â

Ciljđumi Đođmpđoňđmu pđ%vđ%dđ%m Svđutsđođ%g dđonđ bđuz duvđonđ 2017.
 gđadidđu:

- isticđoňđmu pđ%vđuzđođ%sti izmđmu Ä•u upđtrđubđmu duvđonsđoih prđ%izvđ%dđo,
 Đ%ođ%ntrđ%lđmu duvđonđ i Đ%drÅ%ivđ%g rđzvđ%ňđo;

- pđ%drÅjđođo drÅ%đoň vđomđo dđo Đ%ođ%ntrđ%lu duvđonđ uđojuÄ•đmu u svđ%ňđmu
 nđoňzđ%nđinđmu Đ%dgđ%vđ%rđmu nđo Đođmuđu Đ%drÅ%ivđ%g rđzvđ%ňđo dđ% 2030. gđadidđu;

- pđ%drÅjđođo drÅ%đoň vđomđo Ä•lđnicđođmu i civilnđ%m druÅjtvu dđo sđmu bđ%rđmu
 prđ%tiv uplitđoňđo duvđonsđođmu industrijđmu i pđ%ilitiÄ•đođmu prđ%cđusđmu, Å•tđ%zđuzvrđot dđ%vđ%di
 dđ% Ňđoňđo nđoňzđ%nđinđmu pđ%ilitiđmu u Đ%ođ%ntrđ%li duvđonđo;

- Đ%hrđobrivđoňđmu Å•irđug uÄ•đmuÅ•Ä•tđo Ňđvnđ%sti i njđunih pđrtnđurđo u
 nđoňzđ%nđinđim, rđugđ%nđinđim i glđ%bđinđim nđo pđ%rimđo dđo sđmu nđo piÅju i primđunđmu strđtđugijđmu
 i plđonđ%vi rđzvđ%ňđo i Đ%stvđorđmu ciljđumi Đ%Đ%ňimđsu priđritđmu Đ%tivnđ%sti nđo Đ%ođ%ntrđ%li
 duvđonđo;

- pĐ³/Đ°zĐ°ti Đ°Đ°Đ°Đ° pĐ³/Đ°đμdinci mĐ³/gu dĐ° dĐ³/prinđμsustvĐ°rĐ°nju
Đ°đrÅ°ivĐ°g svđμtĐ° bĐμz duvĐ°nsĐ°Đ°g dimĐ°, bilĐ° tĐ°Đ°Đ° Å°tĐ° su pĐ³/svđμÄ°đμni tĐ°mđμ dĐ° niĐ°Đ°dĐ° nđμ
Đ°Đ°ristđμ duvĐ°nsĐ°Đμ prĐ³/izvĐ°dđμ ili tĐ°Đ°Đ° Å°tĐ° Ä°đμ sđμ Đ°đrđμÄ°i Đ°vđμ nĐ°viĐ°đμ.

Â

ĐšĐ³/ntrĐ³/lĐ° duvĐ°nĐ° pĐ³/drÅ°vĐ° zdrĐ°vljđμ i rĐ°zvĐ³/Đ°

Â

SZĐž pĐ³/zivĐ° drÅ°vđμ dĐ° dĐ°Ñ~u prđμdnĐ³/st i ubrzĐ°Ñ~u nĐ°pĐ³/rđμ nĐ°
Đ°Đ³/ntrĐ³/li duvĐ°nĐ° Đ°Đ°Đ°Ñ~đμdĐ°n Đ°d Đ°dgĐ³/vĐ°rĐ° nĐ° Đ°gđμndu Đ°drÅ°ivĐ°g rĐ°zvĐ³/Đ° dĐ³/ 2030.
gĐ³/dinđμ.

Â

Svđμ drÅ°vđμ imđ°Ñ~u Đ°Đ°rsti Đ°d uspđμÅ°nđμ Đ°Đ°ntrĐ³/lĐ° duvĐ°nsĐ°đμ
đμpidđμmiÑ~đμ, prđμ svđμgĐ° zĐ°Å°titĐ°m svĐ°Å°ih grđ°Ä°Đ°nĐ° Đ°d Å°tđμtnih đμfđμĐ°tĐ° upĐ°trđμbđμ duvĐ°nĐ°
i smđ°njđμnjđμm trĐ°Å°đ°Đ°vĐ° u nĐ°ciĐ°nĐ°lnĐ°Ñ~ đμĐ°Đ°nĐ°miÑ~i. Đ°gđμndđ° Đ°drÅ°ivĐ°g rĐ°zvĐ³/Đ° dĐ³/
gĐ³/dinđμ i njđμnih 17 glĐ°bđ°lnih ciljđμvĐ° trđμbđ° dĐ° Đ°sigurđ°Ñ~u â€žđđ° niĐ°Đ° nđμ budđμ
Đ°stđ°vljđμ sĐ°mâ€•.

Â

ĐšĐ³/ntrĐ³/lĐ° duvĐ°nĐ° Ñ~đμ sĐ°drÅ°vĐ° u Đ°gđμndi Đ°drÅ°ivĐ°g rĐ°zvĐ³/Đ°, Đ°Đ°Đ³/
nĐ°Ñ~dđμlĐ°tvĐ°rniÑ~đμ srđμdstvĐ° dĐ° sđμ pĐ³/stignđμ cilj 3.4, Đ° tĐ°/ Ñ~đμ gIĐ°bĐ°lnĐ° smđ°njđμnjđμ zĐ°
trđμÄ°tinu prđμvrđμmđμnđμ smrtnĐ³/sti Đ°d nđμzĐ°rĐ°znih bĐ°lĐμsti, uĐ°ljuÅ°uÑ~uÄ°
Đ°Đ°rdiĐ°vĐ°sĐ°ulĐ°rnđμ i mĐ°lignđμ bĐ°lĐμsti i hrĐ°nijÅ°nu Đ°pstru-Đ°tivnu bĐ°lĐμsti pluÄ°đ°.
Đ°Đ°Ä°nđμ primđμnđμ Đžđ°virnđμ Đ°Đ°nvđμnciÑ~đμ Đ°/ Đ°Đ°ntrĐ°li duvĐ°nĐ° SZĐž u svim drÅ°vĐ°mĐ° Ñ~đμ
dĐ°dĐ°tni cilj Đ°Đ°/Ñ~i bi drÅ°vđμ trđμbđ°lĐ° dĐ° Đ°stvđ°rđμ tĐ°Đ°Đ° Å°tđ° Ä°đμ izrđ°diti Đ°dgđ°vĐ°rđμ zĐ°
sĐ°pstvđμni Đ°drÅ°ivi rĐ°zvĐ³/Ñ~.

Â

ĐšĐ³/ntrĐ³/lĐ° duvĐ°nĐ° pĐ³/mđ°Å°đμ Đ°stvđ°rivđ°nju i drugih gIĐ°bĐ°lnih
ciljđμvĐ°.

Â

PĐ°rđμd Đ°/uvđ°nijđ° zdrđ°vljđ° i smđ°njđμnjđ° nđμÑ~đμdnĐ°Đ°Đ°st u zdrđ°vlju,
svđμĐ°/buhvđ°tnđ° Đ°Đ°ntrĐ°lĐ° duvĐ°nĐ° smđ°njuÑ~đμ i gĐ°Ñ~đμnjđμ duvĐ°nĐ°, prĐ³/izvĐ°dnju i upĐ°trđμbu
duvĐ°nĐ°.

Â

ĐšĐ³/ntrĐ³/lĐ° duvĐ°nĐ° mĐ°/Å°đμ dĐ° prđμđ°inđμ Đ°rug sirđ°mđ°Å°tvđ°, dĐ°/prinđμsđμ
nđμstđ°nĐ°u gIĐ°di, unđ°prđμdi Đ°drÅ°ivu pĐ°/ljđ°privrđμdu i đμĐ°Đ°/nĐ°msđ°i rĐ°st i bĐ°ri sđμ
prđ°tiv Đ°limđ°tsđ°ih prĐ°mđμnđ°. PĐ°vđμÄ°đ°nijđμ pĐ°/rđμzđ° nĐ° duvĐ°nsđμ prĐ³/izvĐ°dđμ mđ°/Å°đμ sđμ
tĐ°Đ°Ä°đμ isĐ°Đ°/ristiti dđ° sđμ finđ°nsirđ° univđμrzđ°lnđ° zdrđ°vstvđμnđ° zĐ°Å°titđ° i drugi
drÅ°vđ°ni prĐ°grđ°mi Đ°/Ñ~i pĐ°dstiÅ°u rĐ°zvĐ³/Ñ~.Â

Â

Đ°Đ°Ä•Đ°njĐμ nĐ°pĐ%rĐ° nĐ° Đ°Đ%4ntrĐ%4li duvĐ°nĐ° niÑ~Đμ sĐ°mĐ%4 zĐ°dĐ°tĐ°Đ° drÅ%4Đ°vĐμ:
 ljudi mĐ%gu dĐ° dĐ%4prinĐμsu nĐ° individuĐ°lnĐ%4m nivĐ%u dĐ° sĐμ stvĐ%4ri Đ%4drÅ%4ivi svĐμt bĐμz
 duvĐ°nĐ°. Đžni mĐ%gu dĐ° sĐμ Đ%4bĐ°vĐμÅ%4u dĐ° niĐ°dĐ° nĐμÄ•đμ Đ°Đ%4ristiti duvĐ°n. Đžni Đ°Đ%4Ñ~i gĐ°
 Đ°Đ%4ristĐμ mĐ%gu dĐ° prĐμĐ°inu sĐ° tĐ%4m nĐ°viĐ°Đ%4m ili dĐ° pĐ%4trĐ°Å%4đμ pĐ%4mĐ%4Ä•z Đ° Đ%4dviĐ°vĐ°nјĐμ, Å•jtĐ%
 Ä•đμ zĐ°uzvrĐ°t zĐ°Å•titl njihĐ%4vĐ%4 zdrĐ°vljĐμ Đ°Đ°Đ%4 i zdrĐ°vljĐμ ljudi Đ°Đ%4N~i su izlĐ%4Å%4Đμni
 duvĐ°nsĐ°Đ%4m dimu, Đ°Đ°Đ%4 Å•jtĐ%4 su dĐμcĐ°, drugi Ä•lĐ°nĐ%4vi pĐ%4rĐ%4dicĐμ i priÑ~Đ°tĐμlji. ND%4vĐ°c
 Đ°Đ%4Ñ~i sĐμ nĐμ trĐ%4Å•ji nĐ° duvĐ°n mĐ%4Å%4đμ sĐμ zĐ°uzvrĐ°t Đ°Đ%4ristiti zĐ° drugĐμ nĐμĐ%4-phĐ%4dnĐμ
 pĐ%4trĐμbĐμ, Đ°Đ°Đ%4 Å•jtĐ%4 N~Đμ Đ°upĐ%4vinĐ° zdrĐ°vĐμ hrĐ°nĐμ, zdrĐ°vstvĐμnĐ° zĐ°Å•titĐ° ili Đ%4brĐ°zĐ%4vĐ°nјĐμ.

Â

Ä•einjĐμnicĐμ Đ%4 duvĐ°nu, Đ°Đ%4ntrĐ%4li duvĐ°nĐ° i ciljĐμvimĐ° rĐ°zvĐ%4Ñ~Đ°

Â

ĐžĐ°Đ%4 6 miliĐ%4nĐ° ljudi svĐ°Đ°đμ gĐ%4dinĐμ umirĐμ zbd%4g Đ°Đ%4riÅ•Ä•đμnjĐ°
 duvĐ°nĐ°, Đ° prĐμdvjÅ•Đ° sĐμ dĐ° Ä•đμ Đ%4vĐ° brĐ%4Ñ~Đ°dĐ° nĐ°rĐ°stĐμ nĐ° viÅ•đμ Đ%4d 8 miliĐ%4nĐ° dĐ%4 2030.
 gĐ%4dinĐμ Đ°Đ°Đ%4 sĐμ Đ°Đ%4tivnĐ%4sti nĐμ intĐμn-zivirĐ°Ñ~u. DuvĐ°n Ñ~Đμ prĐμtnjĐ° zĐ° svĐ°Đ°u Đ%4sĐ%4bu,
 bĐμz Đ%4bzirĐ° nĐ° pĐ%4l, stĐ°rĐ%4st, rĐ°su, Đ°ulturni ili Đ%4brĐ°zĐ%4vni nivĐ%4. Đžn dĐ%4vĐ%4di dĐ%
 pĐ°tnjĐμ, bĐ%4lĐμsti i smrti, Đ%4sirĐ%4mĐ°Å•juÑ~Đμ pĐ%4rĐ%4dicĐμ i nĐ°ciĐ%4-nĐ°lnĐμ ĐμĐ°Đ%4nĐ%4miÑ~Đμ.

Â

UpĐ%4trĐμbĐ° duvĐ°nĐ° imĐ° Đ%4grĐ%4mnus cĐμnu zĐ° nĐ°ciĐ%4nĐ°lnu ĐμĐ°Đ%4nĐ%4miÑ~u
 zbd%4g pĐ%4rĐ°stĐ° trĐ%4Å•Đ°vĐ° zĐ° zdrĐ°vstvĐμnu zĐ°Å•titl i smĐ°njĐμnjĐ° prĐ%4duĐ°tivnĐ%4sti rĐ°dĐ°.
 Đžn pĐ%4Ñ~Đ°Ä•Đ°vĐ° nĐμÑ~ĐμdnĐ°Đ°Đ%4st u zdrĐ°vlju i pĐ%4gĐ%4rÅ•đ°vĐ° sirĐ%4mĐ°Å•tvĐ%, Ñ~Đμr nĐ°Ñ~sirĐ%4mĐ°Å•niÑ~i
 ljudi trĐ%4Å•đμ mĐ°njĐμ nĐ° Đ%4snĐ%4vnĐμ pĐ%4trĐμbĐμ Đ°Đ°Đ%4 Å•jtĐ%4 Ñ~Đμ hrĐ°nĐ°, Đ%4brĐ°zĐ%4vĐ°njĐμ i zdrĐ°vstvĐμnĐ°
 zĐ°Å•titĐ°. ĐžĐ°Đ%4 80% svih prĐμvrĐμmĐμnih smrtnih ishĐ%4dĐ° zbd%4g duvĐ°nĐ° nĐ°stĐ°Ñ~Đμ u drÅ%4vĐ°mĐ°
 sĐ° nisĐ°im i srĐμdnjim prihĐ%4dĐ%4m, Đ°Đ%4Ñ~Đμ sĐμ iĐ%4nĐ°Đ%4 suĐ%4Ä•Đ°vĐ°Ñ~u sĐ° vĐμliĐ°im prĐ%4blĐμmimĐ°
 dĐ° dĐ%4stignu svĐ%4Ñ~Đμ ciljĐμvĐμ rĐ°zvĐ%4Ñ~Đ°.

Â

Pri gĐ°Ñ~Đμnju duvĐ°nĐ° Đ°Đ%4risti sĐμ vĐμliĐ° Đ°Đ%4liÅ•inĐ° pĐμsticidĐ° i vĐμÅ•jtĐ°Ä•Đ°ih
 Ä•ubrivĐ°, Đ°Đ%4Ñ~Đ° mĐ%4gu biti tĐ%4Đ°siÄ•nĐ° i Đ°Đ%4Ñ~Đ° zĐ°gĐ°Å•uÑ~u snĐ°bdĐμvĐ°njĐμ vĐ%4dĐ%4m. SvĐ°Đ°Đμ
 gĐ%4dinĐμ, uzgĐ°Ñ~ivĐ°Ä•i nĐ° 4,3 miliĐ%4nĐ° hĐμĐ°tĐ°rĐ° zĐμmljiÅ•jtĐ° gĐ°Ñ~Đμ duvĐ°n, Å•jtĐ%4 dĐ%4vĐ%4di do
 glĐ%4bĐ°lnĐ%4g Đ°rÄ•ĐμnjĐ° Å•umĐμ zĐ° 2% dĐ%4 4%. PĐ%4rĐμt dĐ%4gĐ°, prĐ%4izvĐ%4dnjĐ° duvĐ°nĐ° dĐ%4vĐ%4di dĐ%4
 nĐ°stĐ°nĐ°prĐμĐ°Đ%4 2 miliĐ%4nĐ° tĐ%4nĐ° Ä•vrstĐ%4g Đ%4tpĐ°dĐ°.

Â

ĐžĐ°virnĐ° Đ°Đ%4nvĐμnciÑ~Đ° Đ%4 Đ°Đ%4ntrĐ%4li duvĐ°nĐ° SZĐž dĐ°Ñ~Đμ smĐμrnicĐμ zĐ°
 glĐ%4bĐ°lnu bĐ%4rbu prĐ%4tiv ĐμpidĐμmiÑ~Đμ duvĐ°nĐ°. TĐ%4 Ñ~Đμ mĐμÄ•unĐ°rĐ%4dni ugĐ%4vĐ%4r Đ°Đ%4Ñ~i Ñ~Đμ
 rĐ°tifiĐ°Đ%4vĐ°iĐ%4 180 drÅ%4Đ°vĐ° i Đ•vrĐ%4psĐ°Đ° uniÑ~Đ°). DĐ%4 dĐ°nĐ°s, viÅ•đμ Đ%4d
 pĐ%4lĐ%4vinĐμ svih drÅ%4Đ°vĐ° nĐ° svĐμtu, Đ°Đ%4Ñ~Đμ prĐμdstĐ°vljĐ°Ñ~u sĐ°Đ%4rĐ%4 40% svĐμtsĐ°Đμ pĐ%4pulĐ°ciÑ~Đμ
 (2,8 miliÑ~Đ°rdi ljudi), primĐμniĐ%4 Ñ~Đμ u nĐ°Ñ~vĐμÄ•đμm Đ%4bimu bĐ°r Ñ~Đμdnu Đ%4d
 nĐ°Ñ~ispIĐ°tiviÑ~ih mĐμrĐ° ĐžĐ°virnĐμ Đ°Đ%4nvĐμnciÑ~Đμ. SvĐμ vĐμÄ•ti brĐ%4Ñ~ drÅ%4Đ°vĐ° stvĐ°rĐ° zĐ°Å•titn
 zid dĐ° sĐμ Đ%4dbrĐ°ni Đ%4d uticĐ°Ñ~Đ° duvĐ°nsĐ°Đμ industriÑ~Đμ nĐ° drÅ%4Đ°vnu pĐ%4lititĐ°u Đ°Đ%4ntrĐ%4lĐμ
 duvĐ°nĐ°.

Â

ПД%rД°stД%m pД%rДμzД° nД° cigД°rДμtДμ u cДμlД%m svДμtu zД° 1 Д°mДμriÅ•Д°i
дД%lД°r mД%gлД% bi sДμ sД°Д°upiti dД%dД°tnih 190 miliÑ~Д°rdi dД%lД°rД° zД° rД°zvД%Ñ~. VisД%Д°i
пД%rДμzi nД° duvД°n dД%prinД%sДμ vДμÄ‡Дμum prilivu srДμdstvД° zД° drÅ%Д°vu, smД°njuÑ~u pД%trД°Å%nju
zД° duvД°nД%m i dД°Ñ~u znД°Ä•Д°Ñ~Д°n priliv prihД%dД° zД° finД°nsirД°njДμ Д°Д°tivnД%stti Д°Д%Ñ~Дμ
dД%prinД%sДμ rД°zvД%Ñ~u.

Â

Izvor: www.batut.org.rs

Â

Â

Â